

„Zenélni meleg szívvel és hideg fejjel kell” Vaszy Viktorra emlékezett Szeged

„Erős volt. Néha gyengéd zsarnok,
de mindig nagy szív s lelkes ember,
telve tettvággyal s a zenéért
mindig izzó, nagy szerelemmel.”
(Szabó Miklós)

A szegedi nagyárvíz 100. évfordulóján, 1979. március 12-én, a Falstaff próbáján, vezénylés közben ragadta el a halál Vaszy Viktort. A negyedszázada elhunyt legendás karmesterre, zeneszerzőre és színházi zeneigazgatóra változatos és az alkalomhoz méltó programsorozattal emlékezett a város.

Vaszy Viktor – tények és emlékek tükrében

Az apai ágon erdélyi, anyai ágon nemesi származású Vaszy Viktor 1903. július 25-én született Budapesten. Családja a művelt középosztály légkörével vette körül a tehetséges gyereket, aki hétéves korától hegedülni tanult, tízévesen pedig már komponált is. Édesanyja tudatosan készítette fel a művészi pályára, kis korától kezdve szinte minden nap színházba, képtárba, hangversenyre, kiállításra vitték. A kulturális indíttatás mellett azonban szigorú nevelést kapott, későbbi igényessége és távolság-tartása talán innen eredeztethető. A piarista gimnázium diákjaként széleskörű műveltségre tett szert. A budapesti Zeneakadémia hallgatójaként hegedűszakon Szerémi Gusztáv és Zsolt Nándor osztályába járt, zeneszerzést Koessler Jánosnál és Kodály Zoltánnál tanult, a zenekarvezetés alapjait pedig Kun László cimbalomművész és autodidakta karmestertől, valamint Ábrányi Emiltől igyekezett elsajátítani akkor, amikor a karmesterség manuális, ütéstechnikai elveit még sehol sem tanították. „Hegedűt, oboát tanultam, kürtöt is, zongoráztam, sőt a fúvószenekarokhoz is értek. Művészi oklevelem van zeneszerzésből. Karmesterséget az Akadémián Kun Laci bácsi tanított, aki nem tudott diri-

gálni és az egész dolgról fogalma sem volt... Utána egy ideig Ábrányi Emil tanított. Ő sem mondott semmit, hanem amikor vége volt az órának, akkor odaállt és azt mondta: most megmutatom, hogy kell eldirigálni – ez volt a karnagyképzés.” – foglalta össze tanulmányait később.

Akadémistaként a Székesfővárosi Zenekarnál koncertmesterkedett két évig és emellett dirigálhatott is. Nyilvánosan 1925. március 25-én vezényelt először a

ri működése két hangszeres együtteshez kapcsolódik: a székesfővárosi Zenekarhoz és a Budapesti Hangversenyzenekarhoz. 1936-ban, az előző vezető, Zsolt Nándor kiváló zeneszerző, hegedűművész és dirigens halála után Vaszy lett a BHZ vezető karmestere. A zenekar bérletsorozataiban világhírű dirigensek váltogatták egymást a pódiumon. Vaszy is rendszeresen dirigált, közben pedig előkészítette és lelkesen látogatta a nagy karmesterek – Klemperer, Mengelberg, Bruno Walter – próbáit, mert lehetett tőlük mesterfogásokat tanulni. Ő azonban mindenekelőtt arra ébredt rá, hogy az utánzás még nem művészet, az előadás folyamatában a művelővel azonosulás, a saját belső intuíció és ihlet jelentkezése a leginkább döntő mozzanat. „A művet annyira ismerni kell, hogy az embernek teljesen a testébe, lelkébe szívódjon fel, mert addig nem megy” – hangsúlyozta évek múlva.

A BHZ élén kiemelt figyelmet fordított új magyar művek dirigálására: Weiner Leó, Hubay Jenő, Dohnányi, Kodály, Bartók kompozícióit vezényelte. Bartókkal gyakran került kapcsolatba. Legfontosabb, zenetörténeti jelentőségű együttműködésük 1936-ban, a Cantata profana magyarországi bemutatása kapcsán valósult meg.

Munkássága kezdetén feltűnt, mennyire vonzódik és érdeklődik a vokális zene iránt. „... a zeneszerzés mai, kissé kaotikus helyzetéből az énekhang a kivezető kapu” – nyilatkozta egyszer. 1929-ben meghívták az Egyetemi Énekarhoz karigazgatónak. Több mint tíz évig dolgozott velük, gyakran koncerteztek külföldön is a magyar kórus-

Vaszy Viktor

Gellért Szálló halljában a Székesfővárosi Zenekar élén. Néhány héttel később, hegedűművészként működött közre ugyanott, ugyanazzal a zenekarral, Goldmark Hegedűversenyének szólistájaként.

A húszas, harmincas években karmeste-

Farkas Ferenc: A bűvös szekrény – bemutató, 1966

Balról jobbra fent: Sándor János (rendező), Gyimesi Kálmán, Réti Csaba, Gregor József; lent: Horváth József, Vaszy Viktor, Berdál Valéria, Farkas Ferenc, Varga Róbert, Székely László (díslettervező)

kultúra jeles propagátoraként. Kiváló kóruskarnagyai képességeinek köszönhetően 1935-től 1941-ig a Palestrina kórus élén dolgozhatott.

Korán tanújelét adta nevelői, tanári elhivatottságának is. A harmincas évek közepéig a budapesti Felső Zeneiskola tanára volt, közben 1929-től óraadóként, majd 1933-tól 1941-ig kinevezett tanárként tanított a Zeneakadémián. Eleinte partitúra-olvasást és transzponálást, majd hangszerelést és kargyakorlatot oktatott.

Hamar nyilvánvalóvá vált, hogy az oratórium mellett a másik összetett zenei műfaj, az opera is érdekli. 1933-ban megalakította az Országos Kamaraopera Társulatot, mellyel az országot járták.

Az énekhang iránti vonzalma magánéletére is kihatott: élete párjaként is mindig énekesnőt választott. Első felesége Kováts Ilonka opera-operett primadonna volt, akivel 1929-ben kötöttek házasságot. Három leánygyermekük született: Lívia, Ilona és Borbála. Lívia 1945-ben meghalt, egy év múlva pedig édesanyja, Kováts Ilonka is elhunyt. Második felesége szintén énekesnő volt – Pócza Ella drámai szoprán. És énekesnő volt Sztanics Ibolya is, akivel élete utolsó évtizedében, megszakításokkal ugyan, és ellenérzésekkel körülvéve, ám rendíthetetlenül tartotta a kapcsolatot.

1941-ben az akkor 38 éves Vaszy Viktort behívták a minisztériumba és felajánlották neki a Kolozsvári Nemzeti Színház zeneigazgatói állását. Elvállalta, de csak azzal a feltétellel, ha zenei vonalon teljhatalmat élvezhet. Kolozsvárnak mindig is jelentős szerepe volt a magyar zene történetében. A negyvenes években is pezsgő szellemi élet fogadta a fiatal zeneigazgatót, színvonalas zenei rendezvényekkel, aki óriási lendülettel vetette bele magát a munkába. Szólóénekeseket toborzott, zenekart és kórust hozott létre, az operairodalom legnépszerűbb remekműveit mutatta be, társulatával tájolt a környező városokban, a közönség számára zeneismertető előadásokat szervezett. A kolozsvári évek alatt bontakoztak ki azon képességei, amelyeket később, Szeged operacentrummá alakításánál kamatoztatott igazán: fejlesztési elképzelései mindig távlatokra törekedtek, folyton azon fáradozott, hogy a zenemegvalósító apparátus fejlesztése együtt járjon a zenebefogadók körének szélesítésével, igényeinek folyamatos növelésével.

Határozott, energikus, néha már-már diktatórikus egyénisége egyesekben ellenérzést váltott ki. Az ellentétek és a háborús események hatására 1944. július 9-én Vaszynak távoznia kellett Kolozsvárról. Visszament Budapestre tanítani és dirigálni.

1945. szeptember 1-jén Vaszyt Szegedre helyezték. Így emlékezett erre: „*Hogyan kerültem Szegedre? Úgy, hogy Kodályt megkérdezték, ki kerüljön Szegedre: Fricsey vagy Vaszy. És erre Kodály azt mondta: hogy Vaszy menjen, mert Kolozsvárott jó munkát végzett.*”

A világháború után az országban Szegeden kezdhettek hozzá elsőként a kulturális újjáépítéshez. Szegedre telepítették a megszűnt kolozsvári opera művészeinek jelentős részét és idekerültek a budapesti Operaház zenekarának tagjai közül is néhányan. Az operatagozat meggyökeresztésének egyik legjelentősebb feltétele volt a város már korábbi keletű operai érdeklődése. Vaszy nekilátott az operatársulat megszervezésének. Először a működés alapvető feltételeit kellett megteremteni, csak ezután következhetett a művészi munka. 1946. március 8-án mutatkozott be a Szegedi Nemzeti Színház operatársulata Bizet Carmenjével. Operaszervezési ars poeticája szerint az olyan együttesben, amelyik nem engedheti meg magának a sztárok rendszeres felléptetését, a főhangsúlyt az ensemble-kultúrára kell fektetni, ez biztosítja a produkciók egységes művészi arcélét, a közös munka csiszoltságát, az előadások építkezésének töretlen architektúráját. Az ilyen előadásban minden közreműködő felelőssége megnő, s a kollektív erőfeszítés újszerű, magasrendű összműködést teremthet. Tudta, hogy a kivételes hangú sztárokat előbb-utóbb elcsalja a főváros, de egy összehangolt együttes hosszú távon is élményszerű előadásokat tud produkálni.

Konceptiója kiterjedt a város zenei életének egészére. A Szegedi Filharmonikusok Egyesülete megválasztotta elnök-karagynak, terveibe ezáltal a koncertélet is szervesen beletartozott. Vaszy első szegedi zeneigazgatói tevékenysége során az operatársulat örökbecsű alkotások egész sorát mutatta be. Örökemlékű előadások születtek. A legkiemelkedőbb hangversenye ennek a korszaknak az 1948. júliusi, amelyen Yehudi Menuhin játszotta Beethoven Hegedűversenyét.

Az első Vaszy-korszak 1949. szeptember 1-jével zárult, amikor megszüntették a szegedi operatársulatot.

Vaszy visszaköltözött Budapestre és a „számkivetés” éveiben némelykor megélhetési gondokkal küzdött. Kottát másolt, kísérezőnét írt, lakásán magán-karmesterkurzust tartott, tanított a Zeneművészeti Főiskolán, és dirigált: a MÁVAG-ban

munkásopera-együttest vezetett, irányította a SZOT művészegyüttes szimfonikusait, a Vasas Központi Művészegyüttesrel és a Budapesti Koncert Fúvószenekarral, illetve a Győri Vagongyár zenekarával is dolgozott.

1956 után Szeged fejlesztése ismét napirendre került, így 1957 tavaszán Vaszy-nak választania kellett a Rádió és Szeged ajánlata közt. Ez utóbbit még csábítóbbá tette a Szabadtéri Játékok felújításának közeli lehetősége. Kodályhoz fordult tanácsért. „*Mutassa meg, hogy Szegeden újra meg tudja csinálni!*” – mondta Kodály Zoltán.

1957. július 17-től a Szegedi Nemzeti Színház új igazgatója és főzeneigazgatója Vaszy Viktor lett. Aktivitása és munkabírása nem ismert határt. Második zeneigazgatói tevékenysége alatt sikerült elsőrendű énekeseket szerződtetnie és megtartania. A megszokott repertoáron kívül méltatlanul mellőzött operákat vett elő és kortárs magyarok műveit mutatta be. Tisztséget vállalt a Zeneművész Szövetségben. A Szegedi Szabadtéri Játékok egyik alapítója, és zenei vezetője volt, ő komponálta a szabadtérin mindmáig felcsendülő fanfárzenét. Sok fiatal énekest fedezett fel és indított el a pályán. Jelen volt a Szegedi Zenebarátok Kórusa megszületésénél, majd huszonegy évig dolgozott az 1958-ban alakult együttesrel, mely ma az ő nevét viseli. Ebben az időszakban örök értékű előadások születtek a kőszínházban és a Dóm téri szabadtéri színpadon egyaránt. 1969. augusztus 1-jén megalakult a Szegedi Szimfonikus Zenekar, Vaszy Viktor irányításával. „*A zenekar válláról lekerültek az operett és kísérezene játszás terhei, a továbbiakban az operaelőadások zenekari szólamait, a Filharmónia koncertjeit, valamint a tanács által megszabott néhány szolgálatot kellett ellátnia. A 70 tagú együttestől függetlenül 24 fős színházi zenekar alakult az operettek, musicalek és kísérezene játszására. A frissen alakult szimfonikusok októberi, bemutatkozó koncertjének nagy sikere az előlegezett bizalom jele is volt. Vaszy sok évtizedes tapasztalatot halmozott fel a szimfonikus zenekar lehetőségeinek ki-*

bontakoztatása terén, mindezt az újonnan alakult együttesénél kamatoztathatta.” (Meszlényi László) Oldalakon keresztül lehetne taglalni a számtalan, feledhetetlen, sikeres, zenetörténeti szempontból is érdekes előadást, koncertet, melyet a második szegedi korszakában Vaszy megvalósított.

Miként korábban Kolozsvárott, Szegeden is kialakult az ellenzék egy rétege, született egy bíráló és protestáló hangú bevadvány, melynek hatására az illetékesekben felmerült Vaszy Viktor nyugdíjazásának lehetősége. Erre 1975-ben került sor.

Vaszy Viktor időskori fotója

„*A hivatal nyugdíjba mehet, de a karmester soha!*” – mondta erre Vaszy és tovább dirigált. Komponált és a szegedi főiskolai tagozat zenekarát vezette.

1979. március 12-én Falstaff-próba volt. Művésztaársaiban eleven emlékezetként él mindörökké az a nap: Vaszy öreges, csoszogó léptekkel jött be a zenekari árokba. Mosolygott, köszöntötte munkatársait, felkapaszkodott a karmesteri pultra, és intett, ahogy szokott, eleven, szikráztató lendülettel, majd a partitúrára borult és meghalt.

„*Kisgyerekkorom óta állandóan zenére gondoltam, és zenei pályára készültem.*

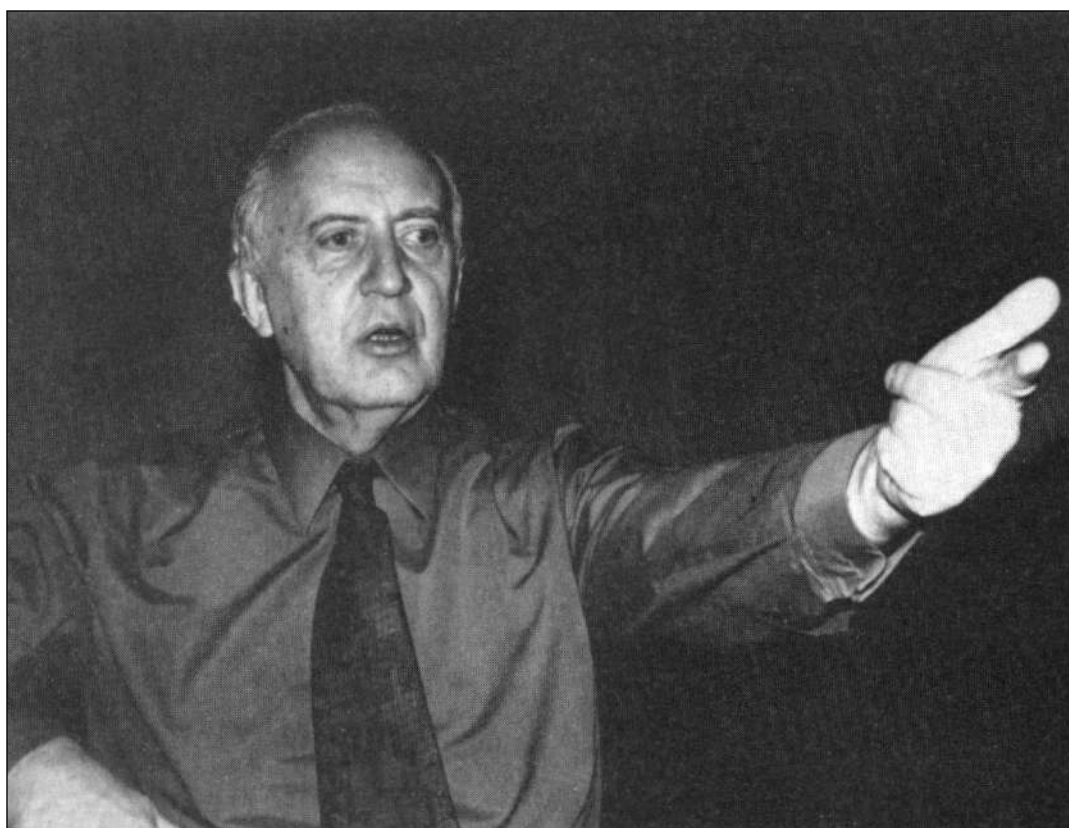
Aztán hogy alakult életutam? Úgy, hogy a kettő egymás mellett haladt, de azért egy kicsit a zeneszerzői pályát a karmesteri pálya elnyomta. El kellett hanyagolnom karmesteri és egyéb elfoglaltságaim miatt. Az egyéb alatt értem a színházi vezetést is.” – összegezte muzsikusi pályafutásának lényegét Vaszy egy 1974-es interjúban.

Szeged kultúrája egy korszakának elmulhatatlan jelképe Vaszy. Művészetet a világ bármely pontján lehet csinálni – mondta –, és ezt ő tényleg Szegedre gondolta, méghozzá teljes meggyőződéssel. Magatartása máig követendő: a kérlelhetetlen igényesség, a megalkuvást nem ismerő következetesség és követelés. Soha nem dobta be a törülközőt. Megszállott volt és szerette a megszállottakat. Nem volt bőbeszédű, de ha szépet látott vagy tapasztalt, azt mindig szóvá tette. Hatalmas volt a munkabírása. A zenében pedig fáradhatatlan volt: délelőtti próba, délután zongorás próba, este előadás. Mindig tanult, minden érdekelt, mindig az izgatta, amit még nem tudott. Mindene volt a zene, mely lelkiileg, fizikailag is boldoggá tette. Egyszer azt mondta: „*Néha, mikor dirigálok, úgy érzem, mintha a levegőben lebegnék.*”

Őszinte meggyőződéssel vallotta, „*nem igaz, hogy ha valaki lejön vidékre, az elsüllyed. Nem kell elsüllyedni! Ha valaki olyan koncepcióval jön és olyan programmal, ami napfénybe emeli azt, amit csinál, akkor nem! ... a művészetnek törvényszerűségei vannak, azonosak a földgömb hosszúsági és szélességi fokán mindenütt! Olyan mindegy, hogy Budapesten, Nyíregyházán vagy Szegeden dolgozom. Csak egy a fontos: hogy az ember azt tegye, amit igaz hite diktál. És ezért a hitvallásáért éljen vagy haljon.*”

Vaszy életművének összegzése végén idézzük fel Pál Tamás karnagy szavait: „*Vaszy Viktor nagyszerű karmester volt. Éppen ezért reménytelen minden kísérlet, amely életét, egyéniségét, vezénlyését a meghatározottság kalickájába akarja zárni. Egyrészt az általa keltett élmény rendkívül személyes – mint a zene maga, amelynek művelője volt –, másrészt életvitele nagy művészhez méltóan kiismerhetetlen,*

produkcói csapongóak, hatalmas egyénisége keményen ellenáll minden beskatulyázási kísérletnek. ...Mindenki tudja, hogy a Játékok mai formájában Vaszy műve, ahogy az övé az önálló Szegedi Szimfonikus Zenekar, a Szegedi Zenebarátok Kórusa, amely ma már az ő nevét viseli. Az ő műve volt az a zenepolitika, amely évekig befolyásolta az ország operai életét még akkor is, ha ezt minden erővel igyekeztek eltussolni a Vaszy-ellenzők. És Vaszy műve Simándy József, Moldován Stefánia, és Szalma Ferenc, na meg Gregor József. A dolgok, amiket Vaszy hozott létre, és az emberek, akiket ő mozdított, akárhogyan csűrjük-csavarjuk, még mindig meghatározói életünknek itt, és a róluk alkotott képnek máshol, akkor is, ha tettünk hozzá és vettünk el belőle. ... Ez a külsejében, jellemében egyáltalán nem avantgard ember szegedi működésének éveiben mindig egy tekintettel előre látott, mint kortársai.... S bár az erő az ő esetében is néha erőszakba csapott át, s az általános hazudozás idején néha ő is kénytelen volt mást mondani ma, mint tegnap, mondjuk ki: Vaszynak nem voltak áldozatai. Nem volt bosszúálló, s mindig a tehetségesek mögött állt, botladozásaikban is töretlenül támogatva őket. ... Az ő példájára – egy tekintettel előre kellene néznünk a kényelmeseknél, s a gondosan megindokolt rombolás helyett a vakmerő alkotást kellene felvállalnunk.”

Vaszy Viktor vezényel

Vaszy Viktor jubileumi évad Szegeden

Nem minden művésznek adatik meg, hogy távozása után emlékének is oly erős kisugárzása maradjon meg, mint a Vaszyé. A Vaszy Viktorra emlékező jubileumi év 2003. július 25-én – születésének 100. évfordulóján – kezdődött, egész napos emléképprogrammal. A város önkormányzata és zenei életének képviselői megkoszorúzták Vaszy sírját a belvárosi temetőben. A legendás karmesterre egykori felfedezettje, a mára világhírű énekesi karriert elért kiváló basszistánk, Gregor József

emlékezett. Ezt követően koszorút helyeztek el az egykori otthona falán lévő emléktáblánál. A Somogyi Könyvtárban tartott ünnepi műsor zárta a megemlékezést. A Somogyi Könyvtár adott otthont a Vaszy Emlékkiállításnak is.

2003. november 1-jén a Szegedi Szimfonikus Zenekar Vaszy-bérletsorozatában, a Mester emlékének szentelve csendült fel Verdi Requiemje, Gyüdi Sándor vezényletével, Rálik Szilvia, Szonda Éva, Edward Kulczyk, Gábor Géza, valamint a Vaszy Viktor Kórus közreműködésével.

2003. november 10-én a Bartók Béla Művelődési Központban „Vaszy Viktor

keretében felcsendült Vaszy Viktor Missa pro pace című műve, Vajda Júlia, Szonda Éva, Kóbor Tamás, Gregor József, a Szegedi Szimfonikus Zenekar és a Vaszy Viktor Kórus előadásában. Vezényelt Gyüdi Sándor. A március 16-i emléknap első eseményére a Belvárosi Mozi Kamaratermében került sor. Dr. Kozma József szegedi alpolgármester ünnepi megnyitója után az 1969-ben készült „Vezényelt Vaszy Viktor” című film vetítése következett. Délután a Dóm téri Nemzeti Pantheonban elhelyezték Vaszy Viktor szobrát. Fritz Mihály szobrászművész alkotása méltó helyen van immár a nemzet nagyjai

emlékezete” címmel a Szegedi Szalon közönsége és vendégei – Karikó Teréz, Gregor József, Réti Csaba, Erdős János, Dr. Mihálka György – idézték fel Szeged zenei jelképének szellemét.

A Vaszy emlékévad záróakkordjaként Szeged Önkormányzata a kiváló muzikus és polihisztor emlékéhez nagyszerűen illő ünnepi programot szervezett, melynek első eseménye 2004. március 12-én Vaszy Viktor sírjának megkoszorúzása volt, halálának 25. évfordulója alkalmából. Ugyanezen a napon a Dóm téri Fogadalmi templomban gyászmisét celebrált Gyulai Endre megyéspüspök, melynek

között. A szoboravatás alaphangulatát a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Főiskolai Karának rézfúvós együttese teremtette meg az Ünnepi fanfár megszólaltatásával. Dr. Pásztai Ágnes tanácsnok avatóbeszédét követően a Vaszy Viktor Kórus énekelt Gyüdi Sándor vezényletével.

Vaszy kottagyűjteményének ünnepi átvétele után a Somogyi Könyvtárban „Vaszy kották, kéziratok” címmel kiállítás nyílt, miközben a résztvevők Dobó Katalin előadását hallgathatták („Vaszy ujjlenyomatok – ízelítő Vaszy Viktor kottahagyatékából”).

Aida – Szegedi Szabadtéri Játékok, 1964
Vaszy Viktor, Margaret Tynes, Mikó András

A megemlékezés sajátos és igen jelentős eseménnyel folytatódott: a Szegedi Nemzeti Színház és a Belvárosi Mozi közötti teret Vaszy Viktorról nevezték el; ennek kapcsán térvátozó gondolatait Székelyi József, a Szegedi Nemzeti Színház és Szabadtéri Játékok főigazgatója osztotta meg a hallgatósággal. Ezt követően a Gyémánt Csilla főiskolai docens, színház-történész által megtervezett, rendezett és összeállított kiállítást – „*In memoriam Vaszy Viktor*” – Meixner Mihály zenetudós, a Magyar Rádió munkatársa nyitotta meg a Színház első emeleti előcsarnokában.

Vaszy Viktor a halála előtti estén,
Bárdos Lajos születésnapján köszöntésén

Az immár Vaszy tér 1. szám alatt található Szegedi Nemzeti Színházban került sor az ünnepi megemlékezés utolsó rendezvényére, az Operagálára, melyen együtt énekeltek a szakma nagymesterei,

Vaszy művésztársai – Gregor József, Gyimesi Kálmán –, és a Vaszy művészi igényességének tökéletesen megfelelő fiatal énekes-generáció tagjai – Rálik Szilvia, Váradi Zita, Wiedeman Bernadett, Kóbor Tamás, Fekete Attila, Káldi Kiss András. Közreműködött a Szegedi Szimfonikus Zenekar, a Színház énekkara, a Vaszy Viktor Kórus. Vezényelt Molnár László színházi zeneigazgató és Gyüdi Sándor, a zenekar igazgató-karnagya. Vaszy ismert, kinagyított portréja, a Magyar Televízió archívumából származó, az előadás folyamán kivetített pillanatfelvételek, melyek Vaszyt örökítették meg munka közben, az igényesen összeállított műsor, a lelkesen tapsoló közönség, valamint az ünnepi hangulat röpké két órára ismét közel hozta hozzánk, szegediekhez a legendás karmester halhatatlan szellemét.

Vaszy-örökség

„*Vaszy életművének hatása nemcsak Szeged zeneéletére, de a magyar zenekultúra alakulására nézve is mérhető és maradó jelentőségű.*” (Meszlényi László)

Öröksége pénzben nem mérhető. A vagyon, amit ránk hagyott, az életműve, és szerencsésnek tekintjük magunkat, amiért ennek az életműnek a legjelentősebb időszaka Szegedhez kötődik. Vaszy munkásságának utóélete máig eleven, tanúsítják ezt azok a nevéhez fűződő szellemi és tárgyi bizonyítékok, melyek emlékének mindenkorai ápolását biztosítják:

Vaszy Viktor Kórus – Szegednek 35 éve folyamatosan működő oratórium-kórusa. Az elmúlt évtizedekben a zeneirodalom legértékesebb alkotásainak megszólaltatója volt elsősorban a Szegedi Szimfonikus Zenekar partnereként. 1988-tól vezető karnagya Gyüdi Sándor.

Vaszy-bérlet – A Szegedi Szimfonikus Zenekar és a Filharmónia Kelet-Magyarország Kht. közös, 12 hangversenyt magába foglaló bérletsorozatának egyike.

Vaszy Viktor Emlékérem – A Csongrád Megyei Tanács alapította 1984-ben, a kórusmozgalomban és a kórusmozgalom érdekében kiemelkedően tevékenykedő karnagyok, tanárok, dalosok és fenntartók számára. Az emlékérmét Fritz Mihály szegedi szobrászművész készítette.

Vaszy Viktor-díj – A Szegedi Nemzeti Színház Igazgatósága alapította 1984-ben az operatársulat számára, a művészek Vaszy Viktor törekvéseinek szellemében való elismerésére. A díjhoz társuló emléklapett Fritz Mihály munkája.

Vaszy Viktor Emléklapett – Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának az évfordulós események alkalmából kibocsátott emlékérmé.

Vaszy-szoba – A mindenkorai operai igazgató szobája a Szegedi Nemzeti Színházban.

Vaszy Viktor mellszobra a Szegedi Nemzeti Színház előcsarnokában – Tóth Valéria alkotása, 1986

Vaszy Viktor szobra a Dóm-téri Pantheonban – Fritz Mihály alkotása

Vaszy-emléktábla egykori háza falán a Somogyi u. 17. szám alatt, ahol 1959-től haláláig élt és alkotott. Az emléktábla avatására 1993-ban került sor.

Vaszy Viktor tér – A Belvárosi Mozi és a Szegedi Nemzeti Színház közötti terület, a Színház immár hivatalos, új címe.

Szász Mihály zenekari művész archívuma, fotógyűjteménye

„*Szép haláloed volt. Mint a fáklya, mely lángolva még utolsó lobban, lobbantál Te is végső lángra örök-zenédű dallamokban.*”
(Szabó Miklós)

Kosztáncsi Melinda

Irodalom és forrásmunkák:

Vaszy Viktor emlékezete – Emlékkönyv a legendás karmester születésének 90. évfordulójára kapcsán. Kiadás éve: 1993
Szerkesztette: Gyuris György és Papp Györgyné

Requiem – Vaszy Viktor halálára, négy tételben – Szabó Miklós költeménye
Az ember és alkotása halhatatlan – Lapok Vaszy Viktor kottahagyatékából
Dobó Katalin publikációja a SZEGED folyóirat 2004. márciusi számában
Egy régi „Kalandozás”

Vaszy Viktor és Czigány György beszélgetése sok muzsikával 1974-ben